

VENDIM

Nr. 1, date 31.1.2003

NE EMER TE REPUBLIKES SE SHQIPERISE

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fehmi Abdiu Kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Zija Vuci Anëtar i " "

Gjergj Sauli Anëtar i " "

Alfred Karamuço Anëtar i " "

Kristofor Peçi Anëtar i " "

Kujtim Puto Anëtar i " "

Sokol Sadushi Anëtar i " "

Petrit Plloçi Anëtar i " "

me sekretare Arbenka Lalica, me datën 30.1.2003, mori në shqyrtim në seance gjyqësore, me dyer të hapura, çështjen nr. 216/6 Akti, që i përket:

KERKUES: GJYKATA E RRETHIT GJYQESOR TIRANE

SUBJEKTE TE INTERESUARA:

1. KUVENDI I REPUBLIKES SE SHQIPERISE, përfaqësuar nga zoti Viktor Gumi, me autorizim.
2. KESHILLI I MINISTRAVE, në mungesë.
3. MINISTERIA E FINANCAVE, në mungesë.
4. DREJTORIA E PERGJITHSHME E TATIMEVE, në mungesë.
5. "BOAR", sh.p.k., përfaqësuar nga zoti Bardhyl Meçe, president i shoqërisë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i neneve 6 e 30 të ligjit nr. 8701, datë 1.12.2000 "Për lojërat e fatit, kazino të dhe hipodromet", si të papajtueshëm me Kushtetutën.

BAZA LIGJORE: Nenet 131/a e 145/2 të Kushtetutës.

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tirane, në vendimin për dërgimin e çështjes në Gjykatën Kushtetuese, ka parashtruar këto shkaqe për papajtueshmërinë me Kushtetutën të neneve 6 e 30 të ligjit të mësipërm:

- Zbatimi i neneve 6 e 30 të ligjit nr. 8701, datë 1.12.2000 "Për lojërat e fatit, kazino të dhe hipodromet", vjen në kundërshtim me dispozitat e Kushtetutës, pasi rëndon pozitën financiare të shoqërisë;
- Dispozitat e kundërshtuara vijnë në kundërshtim me nenin 155 të Kushtetutës, sepse, me to, ligjit të mësipërm i jepet fuqi prapavepruese.

Përfaqësuesi i subjektit të interesuar, Kuvendi i Republikës së Shqipërisë, parashtror se neni 30 i ligjit të mësipërm nuk vjen në kundërshtim me dispozitat e Kushtetutës, sepse nga formulimi i tij del qartë se organizatori nuk detyrohet të paguaje shumën e parashikuar në nenin 6 pa mbaruar afati 10-vjeçar i

lejes se dhënë.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes, Petrit Plloçi, përfaqësuesin e kërkuarit, te subjekteve te interesuara dhe shqyrtoi çështjen,

VEREN:

"BOAR-FUAT" sh.p.k., që ushtron veprimtarinë e organizimit të lojës së fatit bingo në qytetin e Librazhdit, ka paraqitur padi në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor, Tiranë, kundër palës së paditur, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve me objekt anulimin e aktit administrativ - aktbllokimit të datës 18.3.2002, të nxjerre nga pala e paditur.

Gjykata e Rrethit Gjyqësor, Tiranë, ka arritur në përfundimin se për zgjidhjen e kësaj çështjeje duhet të zbatohet ligji nr.8701, datë 1.12.2000 "Për lojërat e fatit, kazinotë dhe hipodromet". Gjykata, duke çmuar se nenet 6 e 30 të këtij ligji nuk janë në pajtim me Kushtetutën, në bazë të nenit 145/2 të saj, ka pezulluar gjykimin dhe ia ka dërguar çështjen Gjykatës Kushtetuese.

Në përfundim të shqyrtimit të çështjes, Gjykata Kushtetuese bashkohet me mendimin e shprehur nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor, Tiranë, për papajtueshmërinë me Kushtetutën të nenit 30 të ligjit të mësipërm, për këto arsye:

Neni 155 i Kushtetutës parashikon se taksat, tatimet dhe detyrimet financiare, kombëtare e vendore, lehtësimi ose përjashtimi prej tyre i kategorive të caktuara të pagesave, si dhe mënyra e mbledhjes së tyre caktohen me ligj dhe se, në këto raste, ligjit nuk mund t'i jepet fuqi prapavepruese.

Për sa më sipër, çështja që shtrihet për zgjidhje është nëse ligji i atakuar, përfshihet në kategorinë e ligjeve të parashikuara në nenin 155 të Kushtetutës. Për këtë qëllim, duhet përcaktuar nëse pagesa që kërkon neni 6 i ligjit të vitit 2000, si kusht për dhënien e lejes, do të konsiderohet takse, tatim apo detyrim tjetër financiar, kombëtar e vendor.

Sipas nenit 9 të ligjit të sipërpërmendur të vitit 2000, fitimet që organizatori i lojërave të fatit realizon nga ushtrimi i veprimtarisë së vet, janë të tatueshme, në bazë të dispozitave ligjore në fuqi. Pagesa që kërkon neni 6 është pagesë fikse dhe, duke qenë e tillë nuk është tatim. Përveç kësaj, pagesa që kërkon kjo dispozitë nuk është as takse, sepse për këtë lloj veprimtarie të palës kërkuese, në ligjin nr. 8435, datë 28.12.1998 "Për sistemin e taksave", parashikohet një takse, e cila është e ndryshme nga pagesa që kërkon neni 6 i ligjit të vitit 2000. Konkretisht pika 17 e nenit 2 parashikon se në taksat kombëtare, ndërmjet të tjerash, bën pjesë edhe "taksa e regjistrimit për ushtrimin e lotarive, të konkurseve parashikuese dhe lojërave të fatit", ndërsa sipas nenit 6/1/nj, ku caktohet niveli i taksave, kjo lloj takse është 50 mijë leke në vit. Ndërsa, ligji nr. 8977, datë 12.12.2002 "Për sistemin e taksave në Republikën e Shqipërisë", si dhe ligji nr. 8982, datë 12.12.2002 "Për sistemin e taksave vendore", në dispozitat respektive, ku parashikojnë llojet e taksave, për veprimtarinë që ushtron pala kërkuese, nuk parashikojnë ndonjë takse. Për pasojë, detyrimi për pagimin e shumës 10 milionë leke, si kusht për marrjen e lejes për ushtrimin e veprimtarisë, duhet kategorizuar si detyrim financiar, pra në kategorinë e trete të detyrimeve që parashikon neni 155 i Kushtetutës.

Çështja tjetër që duhet të trajtohet është nëse neni 30 i ligjit të vitit 2000, i jep këtij ligji fuqi prapavepruese.

Lidhur me nocionin e fuqisë prapavepruese doktrina ka pranuar se kjo është e pranishme ne rastet kur një norme ligjore zbatohet për gjera tashme te vendosura ne te kaluarën. Ne aspektin kushtetues, ligji me fuqi prapavepruese është i kundërshtueshëm ne qofte se cenon te drejtat e fituara me ligjet ekzistuese ose krijon një detyrim te ri, persa u përket transaksioneve te shkuara.

Për këtë rast rezulton se palës kërkuese i është dhënë leja e ushtrimit te veprimtarisë ne baze te ligjit te vitit 1994, për një afat 10-vjeçar dhe ky afat nuk ka përfunduar. Ne baze te ligjit te vitit 1994, te përmendur me sipër, subjektet qe ushtrojnë këtë veprimtari nuk kishin ndonjë detyrim për te paguar, si kusht për marrjen e lejes, ndërkohë qe sipas nenit 6 te ligjit te vitit 2000 për marrjen e lejes, organizatori paguan një shume prej 10 milionë lekesh. Këtë pagese, neni 30 i ligjit te vitit 2000, e kërkon edhe për lejet e dhëna ne baze te ligjit te vitit 1994, afati i te cilave nuk ka përfunduar. Ne këtë mënyrë, neni 30 i ligjit nr. 8701, date 1.12.2000, "Për lojërat e fatit, kazinotë dhe hipodromet", duke parashikuar zbatimin e këtij ligji te ri edhe për lejet e dhëna me ligjin e mëparshëm, i jep këtij ligji fuqi prapavepruese, gjë qe vjen ne kundërshtim me nenin 155 te Kushtetutës.

Ne këto kushte, neni 30 i ligjit te mësipërm duhet te shfuqizohet, si i papajtueshëm me Kushtetutën.

Lidhur me nenin 6 te ligjit te mësipërm, Gjykata Kushtetuese arrin ne përfundimin se kjo dispozite, ne vetvete, nuk vjen ne kundërshtim me Kushtetutën. Për pasoje, sipas kësaj dispozite kërkesa duhet te rrezohet.

PER KETO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës se Shqipërisë, ne mbështetje te neneve 68 e 72 te ligjit nr. 8577, date 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese te Republikës se Shqipërisë", me shumice votash

VENDOSI:

- Shfuqizimin si te papajtueshëm me Kushtetutën, te nenit 30 te ligjit nr. 8701, date 1.12.2000 "Për lojërat e fatit, kazinotë dhe hipodromet";
- rrëzimin e kërkesës për shfuqizimin e nenit 6 te ligjit nr. 8701, date 1.12.2000 "Për lojërat e fatit, kazinotë dhe hipodromet".
- Ky vendim është përfundimtar, i formës se prere dhe hyn ne fuqi ditën e botimit ne Fletoren Zyrtare.

MENDIMI I PAKICES

Kam mendim te kundërt me vendimin e shumicës, qe ka arritur ne përfundimin për papajtueshmërinë me Kushtetutën te nenit 30 te ligjit nr. 8701, date 1.12.2000 "Për lojërat e fatit, kazinotë dhe hipodromet". Ky nen nuk ka përmbajtje antikushtetuese dhe, si i tille, nuk duhet te shfuqizohet.

Argumenti i vetëm për pakushtetutshmerine e këtij neni është se ai i jep ligjit fuqi prapavepruese dhe për këtë bie ne kundërshtim me nenin 155 te Kushtetutës.

Për te arritur ne një përfundim te drejte për përmbajtjen e nenit 30 te ligjit dhe nëse zbatimit te tij i

jepet ose jo fuqi prapavepruese, është e nevojshme të analizohet kjo dispozitë në lidhje me dispozitat e tjera të ligjit dhe me qëllimin e tij. Neni 30 ka këtë përmbajtje: "Ripërtëritja vjetore e lejeve për licencat ekzistuese, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, bëhet sipas kriterëve të përcaktuara në këtë ligj".

Me këtë formulim ligjvënës ka patur si qëllim të ruaje edhe për të ardhmen konceptin e ripërtëritjes vjetore të lejeve, të përcaktuar në pikën 2 të nenit 8 të ligjit të mëparshëm nr. 7871, datë 9.11.1994 "Për lojërat e fatit, kazinotë dhe hipodromet", shfuqizimi i të cilit parashikohet në nenin 31 të ligjit në fuqi. Pra, ky ligj para se të bëjë shfuqizimin e ligjit të mëparshëm ka marrë prej tij kriterin e përtëritjes vjetore, veprim ky që kryhet pa pagesë nga subjekti i licencuar.

Ky kriter ligjor i përtëritjes vjetore të lejeve pa shpërblim, i miratuar nga ligji në fuqi, ka si qëllim të ruaje vazhdimësinë e licencave, por pa dëmtuar subjektet e licencuara me pare. Kështu, subjekti që ka përfituar licencën sipas ligjit të mëparshëm, me afat 10vjeçar, kundrejt detyrimit monetar të caktuar, do të vazhdojë ta ruaje këtë të drejtë deri në fund të afatit, me kusht që nga ana e shtetit të bëhet kontrolli i përtëritjes vjetore. Duke qenë se ky kontroll nuk shoqërohet me detyrim monetar, i cili është paguar një herë kur është marrë licenca, nuk mund të arrihet në përfundimin se neni 30 i ligjit, ka fuqi prapavepruese.

Përfundimi për pakushtetutshmerinë e nenit 30 vetëm për shkak të fuqisë prapavepruese, nuk është i bazuar edhe për arsye të tjera. Të njëjtën përmbajtje ka edhe neni 6 i ligjit, që parashikon se leja për organizimin e lojërave të fatit jepet për një periudhë 10-vjeçare, për marrjen e të ditës, organizatori paguan një shumë prej 10 milionë lekesh. Edhe për këtë nen është kërkuar shfuqizimi i tij si antikushtetues për të njëjtin shkak, atë të fuqisë prapa vepruese të tij, por Gjykata Kushtetuese nuk e vlerëson të tillë. Po t'i qëndrohet argumentit që përdoret për ta quajtur antikushtetues nenin 30, e njëjta gjë mund të thuhet edhe për nenin 6, si edhe për nenin 11, i cili parashikon ripërtëritjen e lejes kundrejt pagesës prej gjysmës së shumës së parashikuar në nenin 6, për afate 5-vjeçare. Po të bëhet interpretimi i përmbajtjes së këtyre neneve në frymën e interpretimit që shumica i bën nenit 30 të ligjit, del se, si rezultat i fuqisë prapavepruese të tyre, demit që u shkaktohet subjekteve të licencuara me ligjin e mëparshëm është jo vetëm real, por edhe shumë herë më i madh, në raport me nenin 30, i cili parashikon ripërtëritjen vjetore pa shpërblim.

Mendoj, se për të bërë një interpretim sa më të saktë të këtyre dispozitave, krahasuar me kërkesat e nenit 155 të Kushtetutës, duhet nxjerre në dukje qëllimi që ka ligji, i përcaktuar ky edhe në nenin 30, përmbajtja e të cilit, po të shihet në lidhje me dispozitat e tjera, synon që marrëdhëniet e krijuara nga veprimtaria e subjekteve të licencuara me ligjin e mëparshëm, të vazhdojnë të rregullohen nëpërmjet ligjit në fuqi, por pa detyrimin për të paguar shumën e caktuar për marrjen e licencës, e cila është paguar një herë për një afat 10vjeçar.

Në një përfundim të tillë arrihet edhe nga fakti se detyrimi për të paguar për marrjen e licencës është një detyrim financiar që bëhet në një kohë të caktuar (në marrjen e licencës) dhe konsiderohet i paguar brenda periudhës 10-vjeçare. Duke qenë i një natyre të tillë, në dallim nga taksat e tatimet për të cilat ka kriterë të veçanta, ky detyrim paguhet vetëm një herë.

Përderisa neni 30 i ligjit nuk krijon një detyrim të ri për ato subjekte që kanë fituar me pare të drejtën e marrjes së licencës, në rastin e një konflikti eventual, gjykata që shqyrton çështjen do ta zgjidhë atë në përshtatje me kërkesat e kësaj dispozite dhe qëllimin e ligjit, i cili e konsideron të pambaruar afatin 10-vjeçar. Në këto kushte, gjykata që shqyrton çështjen, nëpërmjet interpretimit të ligjit, duhet ta zgjidhte vetë atë pa qenë nevoja t'i drejtohej Gjykatës Kushtetuese.

Duke e pare këtë problem ne një aspekt me te gjere se përmbajtja e dispozitës se atakuar, mund te mendohet se kjo e fundit është antikushtetuese për shkak te paqartësisë dhe te kontradiktave qe ka me dispozita te tjera te ligjit. Ndonëse ky aspekt nuk trajtohet ne vendimin e shumicës, duke u mjaftuar vetëm me argumentin për fuqinë prapavepruese, vlen te theksohet se ne rastin konkret nuk evidentohet antikushtetutshmeria as ne këtë drejtim. Kjo për faktin se dispozita ligjore mund te konsiderohet antikushtetuese kur paqartësitë ose kontradiktat qe ka, janë te tilla qe bëjnë te pamundur zbatimin praktik te saj. Por, përderisa kjo dispozite zbatohet duke iu bere interpretimi ne përshtatje me qëllimin e ligjit qe rregullon këtë veprimtari, si u përmend me lart, antikushtetutshmeria e nenit 30 nuk gjen mbështetje as ne këtë aspekt.

Përfundimisht mendoj se zgjidhja me e drejte do te ishte lenia ne fuqi e nenit 30 duke argumentuar se përmbajtja e tij nuk vjen ne kundërshtim me Kushtetutën, sepse nuk i është dhënë fuqi prapavepruese.

ANETAR K. Peçi